



ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ Տ. Տ. ՎԱԶԳԷՆ Ա  
ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ԶԱՏԿԱԿԱՆ ՔԱՐՈԶԸ՝ ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԱԾ  
ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱԺԱՐՈՒՄ  
(26 մարտ 1989 թ.)

«Յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. ամեն»:  
«Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց, մահուամբ զմահ կոխեաց եւ  
Յարութեամբն իւրով մեզ զկեանս պարգևեաց»:

Սիրելի հաւատացեալ ժողովուրդ Մեր,

Օրացոյցը մեզ անտում է, թէ Զատիկ է այսօր: Զատիկ՝ յաղթանակը  
կեանքի ընդդէմ մահուան ու չարիքի, Զատիկ՝ յաղթանակը իւսշի վրայ  
Յիսուսի զոհաբերութեան, Զատիկ՝ Յոյսի լուսաբաց Գողգոթայից յետոյ:

Մեր Եկեղեցին ու ժողովուրդը, այս տարուայ Զատիկը ողջունում են  
դեռեւ Գողգոթայի և յոյսի ճանապարհին: Այդ ճանապարհը երկար է տա-  
կաւին: Քրիստոնէական յոյսը սակայն լոկ պատրանք չէ, այլ՝ լոյս ստու-  
գութիւն: Քրիստոնէական յոյսը յուսահատութիւն չէ, այլ՝ լաւատեսութիւն,  
քրիստոնէական յոյսը վհատութիւն չէ, այլ՝ ներգործող եռանդ, հոգու տո-  
կունութիւն և հաւատք, որ Գողգոթայի ճանապարհը տանում է դէպի յա-  
րութիւն, դէպի նոր ծնունդ: Քրիստոնէական յոյսը լաց ու կոծ չէ և ոչ էլ  
կրաւորական հոգեկան վիճակ, այլ՝ մղիչ ուժ դէպի աշխատանք, դէպի մու-  
քառում, դէպի կեանք:

Ա. Գրիգոր Նազիանզացին պատգամում է մեզ՝ «Երբ կեանքն ու մահը  
իրար մօտ յայտնուեցին, և յոյսը ծագեց խաւարից, յոյսը և կեանքը խա-  
փանեցին ինչ որ իրենց հակառակ էր, որովհետև իր բնութեամբ՝ խաւարը  
չի կարող տոկալ յոյսի առաջ, և մահը չի կարող գոյատևել այնտեղ, ուր  
գործում է կեանքը»: Թող այս պատգամը առաջնորդող ոգի հանդիսանայ  
մեր ժողովրդի կեանքի ճանապարհին:

Անցնող տարում մեր ազգի արդար սպասումների վրայ, մի պահ խա-  
ւար իջաւ, իսկ Գեկտեմբերի 7-ի երկրաշարժը մահաբեր հարուած հասցրեց  
մեր հայրենի աշխարհին:

Անցնող տարին մեր ազգի համար եղաւ Գողգոթայի ճանապարհ, գրե-  
թէ 1915-ի մեծ Եղեռնը յիշեցնող:

Այո, այդ օրերին յիշեցինք ցեղասպանութիւնը 1915 թուի, յիշեցինք  
մեր պատմութեան բազում Գողգոթայի ճանապարհները, յիշեցինք բիրա-

ւոր մեր նահատակների արեան ձայնը, յիշեցինք հայրենիքի փրկության  
համար մարտնչող հերոսների կանչը:

Յիշելով այդ բոլորը, այսօր մեր գիտակցության առաջ յառնում է սա-  
կայն պայծառ ստուգությունը, թե մեր Եկեղեցին ու ժողովուրդը դարեր և  
դարեր շարունակ առաջնորդուել են ու յաղթանակել յարության յոյսով և  
վերածննդի եռանդով: Այսպիսով է, որ հայոց պատմությունը, աշխարհի  
պատմության հորիզոնի վրայ, հանդիսանում է մի դիցազնագութիւն՝ վասն  
Յիսուսի և վասն հայրենեաց: Վարդանանց պատերազմը միշտ շարունակ-  
ուել է:

Այսօր, երբ ոգեկոչում ենք Քրիստոսի Յարության յիշատակը, նրա  
փրկարար յաղթանակը ընդդէմ մահուան ու չարի կապանքների, եկէք, սի-  
րելի հաւատացեալներ, լուսաւորենք մեր հոգիները կենարար յոյսով ու  
լաւատեսութեամբ, յաղթահարելու վճռականութեամբ այն ծով դժուարու-  
թիւնները, որոնց առաջ կանգնած էք դուք՝ հայրենաբնակ գաւակներդ մեր  
ազգի: Այո, պէտք է տոկալ ու յաղթահարել դժուարութիւնները, միասնա-  
կան կարգապահ ճիգերով, կենդանի գործով, անսակարկ հայրենաշէն աշ-  
խատանքով, զի երկրաշարժից զոհուածների յիշատակը յաւերժացնելու  
լաւագոյն յուշարձանը վերաշինուած Մայր Հայաստանն է:

Մենք օրհնում ենք լաւատես ու հայրենաշէն աշխատանքի այդ ոգին:

Մենք օրհնում ենք միասնութիւնը և համերաշխ համախմբումը մեր ժո-  
ղովրդի, եկեղեցական ու ազգային կեանքի մակարդակի վրայ, ի Հայաս-  
տան և ի սփիւռս աշխարհի:

Մենք օրհնում ենք միասնութիւնը և համերաշխութիւնը հայրենի ժո-  
ղովրդի ծոցում, մայր հայրենիքի ու հայրենի պետութեան գերագոյն շա-  
հերի գիտակցութեամբ: Մայր հայրենիք և հայրենի պետութիւն իրարից  
անբաժան են:

Անցեալ Փետրուարի սկզբին Մեր այցը Միացեալ Նահանգներ, Տանն  
Կիլիկիոյ Աթոռի Գահակալ Գարեգին Բ. Կաթողիկոսի հետ, խորհրդանշեց  
ուժգին կերպով միասնութիւնը սփիւռքի հայութեան՝ մէկ Եկեղեցի, մէկ  
ժողովուրդ, մէկ մայր հայրենիք նշանաբանով, որ առաջնորդող ոգի պիտի  
մնայ նաև յետ այսու բոլորիս համար:

Այս տարուայ մեր Զատիկը, Յարության աւետիս լինելուց աւելի՝ յոյ-  
սի աւետիս է և հայրենաշէն երազանքների իրականացման սրբազան  
ուխտ:

Թող զարթնի ու մարմին և հոգի զգենու Վարութանեան «Հայկեան  
հանճար»-ը, թող վերածնուի փլատակներից մեր վիրաւոր ժողովուրդը, հուժ-  
կու բազուկներով թող գործեն մեր ժողովրդի քաջարի բանուոր գաւակները,  
և թող իրենց փառագոյ ջնարը վերցնեն մեր բանաստեղծները, մեր երա-  
ժիշտներն ու արուեստագէտները նոր խօսք ասելու տեսիլքներով, հորի-  
զոններ ճեղքելով դէպի բարձունքները աստղերի:

Լսենք Վահան Տէրեանին՝

«Կանգնիր, անկեալ իմ ժողովուրդ,  
Եւ հաւատա և տոկա,  
Յաւիդ մէջ կայ մեծ խորհուրդ,  
Եւ խաչեսդին մահ չկայ»:

Օրհնեալ է Յարութիւնն Քրիստոսի. ամէն: